PAPER 100% RECICLAT
AJUNTAMENT D'ALPENS
Diputació de Barcelona
Servei Recursos Humans
col·labora:
caixa Manresa
Dalpens
FESTA MAJOR D'ALPENS
98

CAFÈ CASD
CVEE CVG

A tots els clients i amics
gràcies per la vostra confiança
Bona Festa Major

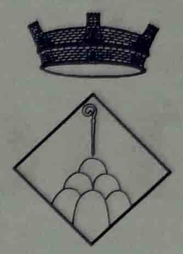

SALUTACIÓ

Tot mirant el calendari i girant un nou full, ens adonem que hem arribat al mes de Setembre, i amb ell, una data molt assenyalada per a tots els alpensins: la nostra Festa Major.

Enrera ha quedat un any ple de treball i dedicació. I dic això perquè s'han acomplert en gran part les fites proposades per aquesta legislatura, que donen i donaran encara més una major qualitat de vida al nostre poble.

La nostra Festa Major és una festa viva i, alhora, la que més identifica el poble d'Alpens en el seu conjunt. I entre tots li hem donat la fesonomia que té actualment. Són uns dies d'intensa activitat popular que posem novament de manifest la vitalitat del nostre poble, contribuint a enfortir els lligams i la nostra identitat.

Us desitjo, en nom propi i dels companys d'Ajuntament, una Bona Festa Major 1998.

Cordialment,

L'Alcalde

Joan Panicot i Portet

Fonda Alpens

C. Placeta, 4 - Tels. 93 857 80 37 - 93 857 81 32 - 08587 ALPENS

COMISSIÓ DE FESTES D'ALPENS

Diuen que al poble d'Alpens, cada any per aquestes dates, un grup de joves de la primera volada, es reuneixen per preparar una poció que convertirà l'última setmana de setembre en els dies més màgics de tot l'any.

Aquesta secreta poció es fa amb la fi d'unir allò diví amb la fetilleria i el vici, les velles experiències viscudes amb les ganes i la il·lusió d'innovar amb èxit, ben amenitzat amb abundants dosis d'alegria i bon humor.

La infal·libilitat d'aquesta màgica barreja, s'ha transmès al llarg dels anys fins a arribar als nostres dies.....

DESVETLLAR-LA?

No ens és permés, però sapigueu que d'aquest aiguabarreig en sortia i en surt la nostra FESTA MAJOR.

QUE HO PASSEU MOLT BÉ!

La Comissió

Teixits industrials
i per la decoració

SATI

Fàbriques a La Garriga i Alpens

SATI

SOCIEDAD ANONIMA TEJIDOS INDUSTRIALES

DIABLES ROCA DE PENA
ARA ET TOCA A TÚ!

S'acosta el final dels mes de setembre, la tardor comença a arribar i els aires de festa es filtren per tots els racons del poble d'Alpens; l'olor de pólvora, de cava i diversió s'escampa.

Com cada any, l'Agustí surt de la seva cova, es treu la son de les ales i escup una mica de foc. És un drac petit i eixerit, i encara que al principi li va costar una mica aprendre a volar i treure foc, avui en dia ja ha participat en molts correfocs al costat de la seva mare, la Damiana. Aquest any, però, és especial per a ell, ja que li han encomanat la difícil tasca d'organitzar el Correfoc de la Festa Major. Ell, sorprés i emocionat, ha agafat la proposta amb moltes ganes i amb un grapat d'idees innovadores per tal de tirar endavant el Correfoc d'Alpens.

En primer lloc, ha de buscar tots aquells que l'ajudaran: els diables, la bruixa, els nans, les vestes, en Cabrinetty, en Savalls, les torxes, els portadors de petards, la bota, els bombers (els quals no li cauen bé), els dels versots, els grallers i timbalers,... i tota la gent sense la qual el Correfoc no seria possible.

La millor manera de trobar-los a tots és sobrevolar els voltants del poble, així doncs, agafa embranzida i s'enlaira. Quan passa a prop de l'escola veu els dos nans i el drac assajant sense parar el seu ball al so de les gralles; una mica més enllà, l'Agustí sent els trabucs d'en Cabrinetty i d'en Savalls, mentre la bruixa es fa la manicura i les vestes preparen la sang del diable. Els diables, passant de tot, s'enfilen els uns sobre els altres intentant fer la figura, fins que el ceptrot cau sobre la bóta de vi i tots comencen a beure'n. L'Agustí s'alegra de retrobar els seus amics i els convoca a tots a la Plaça perquè el 15è. CORREFOC D'ALPENS JA ÉS APUNT DE COMENÇAR.

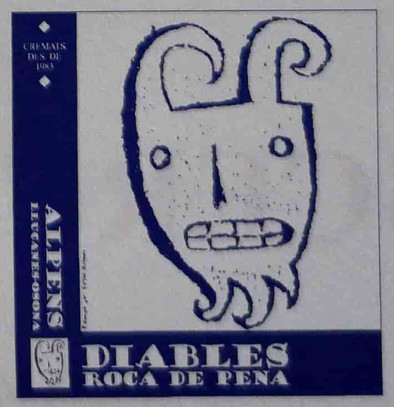

DALPENS

HOSTAL

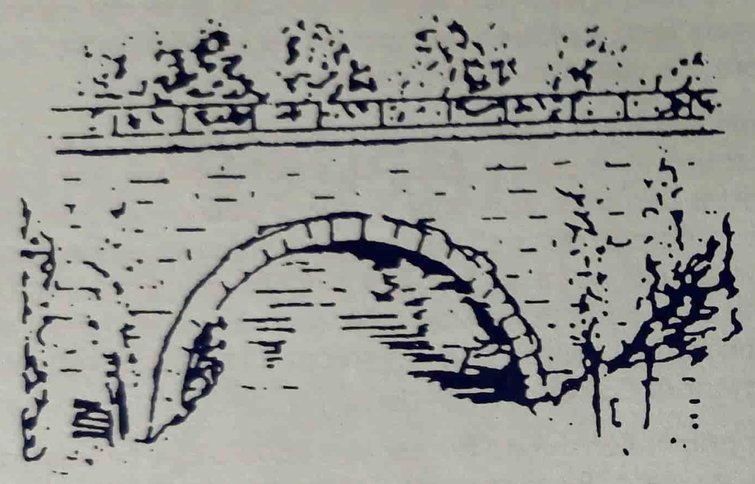

Coto intensiu de pesca.
Exceptuant Dimecres i Dijous

COBERT DE PUIGCERCÓS

Entre Apens i Borredà, Km. 22 (al peu de la riera de Merlès) - Tel. 93 823 90 48

CURSA 3 COMARQUES

Són nou anys que ens permeten constatar que la nostra Cursa s'ha fet un lloc dins l'atapeït calendari de cada temporada.

S'ha convertit en un esdeveniment habitual dins el calendari d'actes d'Alpens. Una diada festívola en la que tothom està amb la Cursa. És per això que volem agrair a tots aquells que heu fet possible tirar-la endavant, especialment a tota aquella gent que sense cap vincle amb aquest esport, heu col·laborat de manera totalment desinteressada.

Esperem que en la propera edició tots junts poguem celebrar el 10è. aniversari.

Us desitgem una bona Festa Major.

Fondistes d'Alpens

PUIGDON
PROMOCIONS IMMOBILIÀRIES

PUIGDON, S.L.
C/. Carme, 14 - Tel./Fax: 93 857 81 07 - 08587 ALPENS (Barcelona)

Ausias March, 26 - Tel. 93 317 60 74 - Fax 93 317 32 72 - 08010 BARCELONA

CONSTRUCTOR
JOSEP MARIA ARTIGAS

C/. del Carme, 14 - Tel. 93 857 81 07 - ALPENS

JOAN PRAT: FERRER I FORJADOR DE VIDA

El ferro negre, fred, mut i sense expressió, està llest per transfigurar-se. La manxa enorme abranda el carbó de la fornal. El ferro encès, roig i candent, ja és a punt per rebre les carícies de l'eina. El mall s'alça, i cau sobre el ferro roent. L'enclusa gemega. S'alça el mall, i cau, s'eleva de nou. Baixa precís, mesurat, incansable. La suor amara els braços i el front dels ferrers. El pes de l'eina a les mans. Batec rera batec, minut rera minut, hora rera hora. Truc rera truc. El gest subtil; el cop mesurat; el toc segur. S'acumulen els pensaments, les angoixes, les il·lusions, els ideals... fins que rodolen i cauen sobre la peça que s'afaisona. Cop rera cop, amb toc precís, amb sàvia habilitat, el ferro pren la silueta d'un motiu vegetal, d'un drac, d'un rostre fantàstic, d'una figura humana o diabòlica... L'alè de vida el transforma: li dóna moviment, força, expressió... la tèbia calidesa de l'obra feta amb el cor.

Els dits adolorits acaronen l'obra feta. Immensa i entranyable, àgil i pesant, bella o angoixant. Inabastable.

Joan Prat. Fill i nét de ferrer, pare de ferrer. Mestre de ferrers de la comarca, el Lluçanès, on els ferrers artesans han acomplert, i acompleixen encara una funció primordial, imprescindible. Arreglant carros o carretes, llossant aixades, reparant arades o forques, auxiliant contramestres i filadors, paletes i torners, fusters i arrossegadors; ferrant mules i eugues, cavalls o rucs. Fabricant cledes o baranes, barrets de xemeneia, penells i artilugis diversos...

Joan Prat va tenir una vida intensa: la infantesa a Alpens. Els carrers i places, els boscos, la sava de la terra amarant tots els seus sentits. El sorteig de quintes. La guerra d'Àfrica, tan a contracor. El desastre d'Annual, aterridor. 1921. El Riff revoltat. L'aparició d'un caudillo colonial emergent, en Francisco Franco, cruel i temible, fent mèrits per a quaranta anys de dictadura que esperaven a la cantonada. El retorn a casa, tan esperat, i l'aigua blava de la Mediterrània abrigant la fredor d'una medalla rebutjada. Barcelona. 1924. Reparació de carros de trabuc. La sabor pàtrica catalana. Lluís Companys i els fets d'Octubre. La República Catalana...

Amb el retorn a Alpens, al Lluçanès, va reprendre el taller de ferreria de la família. Arribà la tragèdia de la guerra civil; la mobilització d'última hora; la derrota republicana; els grisos, llargs i tristos anys de la dictadura; la repressió; la resistència callada. El teatre en català, al Casino d'Alpens, modest, fou però fonamental. La seva esposa, la filla que morí en néixer, en Ventura, el fill que l'ajudà en l'ofici. El joc del canari a la fonda. El cigar als llavis. La passió per la pesca. La seva obra mestra: El Manelic, protagonista de Terra Baixa.

Finalment, el retorn de la democràcia. La seva contribució en el naixement de l'Avui, l'únic diari en català, aleshores. La seva mort, l'any 1985, a l'edat de 87 anys. El comiat emocionat de tanta gent d'arreu.

Joan Prat, ferrer s'Alpens. Fou fill de ferrer, nét de ferrer, en una comarca de ferrers i forjadors. Braços menuts i forts. Gest discret, però ferm. Amb ell, el record del mall que pica i dóna veu a l'enclusa; la cadència, la música, el só metàl·lic que abriga la quietud del poble.

Enguany, en el centenari del seu naixement, hem de recuperar el record d'una vida intensa i entranyable; d'un ofici meritori. Retem, doncs, homenatge a la grandesa d'una vida humil; d'una fidelitat absoluta a uns ideals, a un ofici, a una terra i a un país.

Antoni Iborra
Festa Major de 1998

SOLER

ELECTROMECÀNICA SOLER, S.L.
Pica d'Estats nº 8-10 - Pol. Ind. Sant Isidre
Tel. 93 877 25 58 - Fax 93 873 30 18
08272 SANT FRUITÓS DE BAGES
E-mail: electrosoler@minorista.es

CIOSA

CARRERS I OBRES, S.A.

C. Aneto, Galeries l'Esplai Local 15,
Polígon Industrial Sant Isidre
Tel. 93 874 05 12 - Fax 93 874 22 43
08272 SANT FRUITÓS DE BAGES

TORNERIA DE FUSTA

JOAN IBORRA PLANS

Articles de fusta per a perruqueria

C. Vilamala, 7 Tel. 93 852 70 15 08587 ALPENS

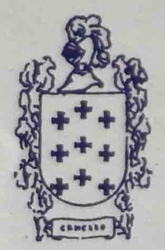

Embotits

CASA CRUELLS

C. La Vinya, 3 - Tel. 93 857 80 27 - 08587 ALPENS

CREIXEMENT VILATÀ I ORÍGEN GEOGRÀFIC DELS MARITS

Els registres parroquials constitueixen, sens dubte, la millor font per a l'estudi de l'evolució de la població. Com a documentació que té un valor demogràfic de primer ordre, aquells esdevenen el reflex més exacte de la història local.

És important esbrinar la procedència geogràfica dels cónjugues perquè això possibilita el coneixement d'altres aspectes. Establir el grau d'exogàmia o endogàmia entre ambdós cònjugues permet endinsar-nos en el coneixement de les relacions humanes i econòmiques d'una determinada població amb el seu entorn. De fet, si tenim en compte que Alpens és un nucli de formació relativament recent --com passa gairebé amb tots els pobles industrials del Lluçanés d'aquesta època, el creixement dels quals va estretament lligat amb l'activitat de la indústria tèxtil tradicional durant els segles XVII-XVIII--, és ben comprensible el nostre interès per disposar d'una primera aproximació de la procedència geogràfica dels homes que hi vivien i treballaven.

Afortunadament, les font parroquials són molt explícites a l'hora de consignar el lloc de procedència dels cónjugues. Malauradament, però, només hem agafat com a mostra el període 1610-1643 perquè a partir d'aquesta última data fins al 1658 s'ha produït un desgavell en l'anotació parroquial a causa del moment de guerra que hi havia.

ORÍGEN GEOGRÀFIC DELS MARITS (1610-1643)

LOCALITAT D'ORÍGEN	NOMBRE DE CASOS
D'Alpens mateix	28
Les Llosses:	
Sta. Maria de les Llosses	2
St. Vicenç de Maçanós	2
St. Esteve de Vallespirans	3
St. Martí de Vinyoles	2
Sta. Eulàlia de Viladonja	2
St. Llorenç de Corrubí	1
St. Esteve de la Riba	1
Total Les Llosses	13
St. Julià de Palmerola	2
St. Esteve de Comià (Borredà)	4
Sta. Maria d'Olvan	1
La Pobla de Lillet	1
Ripoll	2
St. Martí d'Armàncies (Campdevànol)	1
Salselles	3
Sora	6
St. Agustí de Lluçanès	2
St. Boi de Lluçanès	1
Perafita	3
Lluçà	4
Sta. Eulàlia de Pardines	6
St. Martí de Viladrau	1
St. Hipòlit de Voltregà	1
St. Andreu de la Vola (St. Pere de Torelló)	1
St. Pere de Roda (Roda de Ter)	1
St. Genís d'Orís	1
Sampedor	1
Sallent	1
St. Martí d'Ur	1
Sta. Maria de Planès (Alta Cerdanya)	1
Regne de França	7
Total:	93

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del llibre I de matrimonis (AEV. Alpens, registres parroquials, C/1, 1608-1687)

El present quadre palesa una gran mobilitat: cal destacar que el 70% dels marits eren de fóra d'Alpens. Llògicament aquest alt percentatge, a més de revelar la importància del contingent humà forani, explicaria també la força que pren el creixement del poble des de principis del segle XVII. Respecte a la procedència geogràfica, el quadre consigna les localitats o parròquies dels marits. A grans trets, es pot apreciar que els percentatges més significatius provenen, en conjunt, del propi entorn lluçanès (25 homes, la qual cosa suposa el 26,8% del total) i de les antigues parròquies rurals que configuren l'actual terme de les Llosses (13 marits, o sia, tot just un 14% del mateix total). En un sentit invers, les dones que figuren com esposes dels anteriors són en la seva major part d'Alpens (unes 83).

Paral·lelament, un aspecte de què cal fer menció especial és el de la immigració francesa. L'empenta demogràfica catalana del segle XVI i dels primers decenis del XVII rarament s'explica pel simple moviment vegetatiu local. La tesi de J. Nadal i E. Giralt apunta com a causa principal d'aquest creixement la massiva arribada de francesos procedent de les contrades meridionals del regne de França i de les terres altes d'Alvèrnia i Massís Central, que acabaren instal·lant-se sobretot al litoral català. En general, el període de màxima presència francesa fóu el comprés entre el 1540 i el 1620. Les localitats de la comarca d'Osona -i del Lluçanès en particular- no fóren pas una excepció, tot i que no disposem encara de cap estudi monogràfic sobre l'arribada, distribució i components d'aquest flux migratori per les nostres terres. Respecte a Alpens, tot i que el moviment local de desposoris detecta bé la seva presència fins al primer terç del segle XVII, la incidència demogràfica d'aquest contingent ultrapirinenc és de difícil quantificació. Entre 1610-1630, hi hem trobat uns 7 marits francesos sobre un total de 56 matrimonis (els immigrants occitants o francesos establerts suposen un 12,5% del total dels marits en aquest espai de temps. Aquells procedien de Cohors, Tula, Banyeres i Llemotges.

Josep Albert Planes Ball

MOTOPARCERISAS
DISTRIBUIDOR OFICIAL: BETA
gran assortit en motos d'ocasió
Ctra. de Berga, 27-29 - 08580 SANT QUIRZE DE BESORA - Tel. 93 852 92 08 - Fax 93 852 92 26

FRUITES
Capdevila
CAPDEVILA CASAS, S.A.
C. Girona, 4
Tel. 972 70 09 82
RIPOLL
Avda. Europa, 47
(Pol. Pla de Baix)
Tel. 972 26 30 66
OLOT
Distribuïdor de **TARONGES "PONCHE"**
a la Garrotxa i al Ripollès

CONSTRUCCIONS ICAR EXCAVACIONS, S.A.
Urbanització del Castell, s/n.
Tel. 972 73 01 77 - Apartat de Correus, 35
17530 - CAMPDEVÀNOL

SALA
RESTAURANT
Plaça Major, 4 - Tel. 93 888 01 06 - Fax 93 93 812 90 68 - OLOST DE LLUÇANÈS

Divendres 25 de setembre

-A les 5 de la tarda, la Margarida, la Maria i la Josefa repicaran amb motiu de l'inici de la Festa Major.

-A 2/4 de 6 obertura de l'EXPOSICIÓ d'OLIS a càrrec d'ISABEL TERUEL i MARINA BURGUERA, a la sala d'actes de l'Ajuntament.

-Avis del poble: a les 6 de la tarda, teniu tots el berenar pagat a la Fonda.

-A 2/4 d'11 de la nit no vadis! Que fan "QUO NO VADIS" i serà la pera, amb la companyia "LA PERA LLIMONERA".

-I seguidament, la típica "Dansa Alpensina"
Ai no! Si això és diumenge i avui és divendres i toquen els

VOLEM XAMPANY!

Dissabte 26 de setembre

-Rum , rum, rum..... prepareu el vostre cotxe per la GIMCANA que farem al camp de futbol a les 12 del migdia.

-A 2/4 d'1 del migdia, trepidant i frenètica BALLADA DE SARDANES amb la "COBLA CANIGÓ" a la Plaça Major.

És un coet? - Nooooooooooooooooooo!
És un avió? - Nooooooooooooooooooo!
És una andròmina?- Sííííííííííííííííííííííííííííííí!
Perquè són les 5 de la tarda i es fa la 2a BAIXADA D'ANDRÒMINES

-A les 6 de la tarda la COSMETA i en DAMIÀ, portaran els seus col.legues a fer una ruta turística pel poble, estaran encantats que els acompanyeu.
(Extret del programa de la Festa Major de 1997)

A les 8 V ine a
v E ure i a
R iure amb el
S arcasme i el bon
hum O r al
T eatre del
Ca S ino

-Carlins + foc + Agustí + carretilles + sang de diable + bruixa + fum + grallers + balls + nans + fiu.....pum + Cabrinetty + la bota + samarretes + no passareu! + no teniu..... + francesos + masses + barrets de palla + pòlvora + llums vermells + gent + 2/4 d'11 a la Plaça = 15 ANYS DE DIABLES DE ROCADEPENA

-A les 12 de la nit, maratoniana sessió de ball: 6 hores ininterrumpudes de marxa amb els "MELMELADA SHOW" i els "MONTECARLO", al Casino.

Diumenge 27 de setembre

-A les 12 del migdia OFICI SOLEMNE en honor als nostres Patrons Sant Cosme i Sant Damià, a l'Església de Santa Maria d'Alpens.

-Ei Canalla ara és la vostra! A les 12'30 del migdia feu llevar al pare i la mare i aneu a la Plaça per amanir el matí amb "LA PEBRA".

-A 2/4 de 2 del migdia la cobla-orquestra "LA PRINCIPAL DE BERGA" ens oferirà el tradicional CONCERT-APERITIU DE FESTA MAJOR.

-Ara sí!!! Són les 5 de la tarda del diumenge i toca ballar la tradicional "DANSA ALPENSINA" amb "LA PRINCIPAL DE BERGA".

-Seguidament a la Plaça Major, els CASTELLERS DE MONTACA I REIXACH i els de SANT CUGAT DEL VALLÈS faran castells.....o llenya per l'hivern.

-A les 7 ball de tarda i nit amb el conjunt "MOONLIGHT" i vas que t'estrelles!!!!!!.

Dilluns
28 de setembre

-Al matí, anirem a firar-nos a l'HOSTAL DEL VILAR.

NOVETAT

-A les 4 de la tarda, "CARAJILLADA POPULAR".

-Seguidament, BOTIFARRA al Casino.

P.D. Golafres, abstenir-se, es tracta de jugar a cartes.

-A les 6 de la tarda, quan encara juguin a la botifarra, a la Sala del Casino hi haurà l'actuació dels "DANDY CLOWNS", per tota la mainada

-A partir de les 7 de la tarda, BALL INTERACTIU amb el grup "NEVADA'S".

Deixeu la vergonya a casa i veniu a disfrutar com camells, amb el ball de la patata, el de l'ou, el de l'escombra, el del fanalet, i el fi de festa amb guerra de confeti i de paper de water (Cal portar-ne com a mínim un rotllo de casa).

Dalpens